

Een diepere duik in SDG 6: Het wereldwijde (grond)waterprobleem

Water is voor elke samenleving van levensbelang. Recent onderzoek naar de wereldwijde ontwikkeling van (grond)water op basis van nieuwe NASA-technologie geeft meer inzicht. Wereldwijde waterstress is dichterbij in tijd en groter in impact dan tot nu toe gedacht.

De oudste beschavingen ontstonden allemaal in deltagebieden. De gegarandeerde beschikbaarheid van voldoende water maakte irrigatie mogelijk en dat gaf voorspelbare oogsten, rijkdom en macht. Nog steeds is landbouw goed voor het overgrote deel (circa 70%) van het wereldwijde waterverbruik. De industrie is goed voor 20% – waarvan 75% wordt verbruikt door de energiesector – en de overige 10% is voor particuliere consumptie.

In de twintigste eeuw hebben we water in veel gebieden onder controle proberen te krijgen door dammen te bouwen: wereldwijd zo'n 55.000 sinds 1950. Die oplossingsrichting geeft echter ook problemen. Twisten tussen buurlanden bijvoorbeeld, wanneer rivieren door afdamming gedurende een deel van het jaar op vele plekken droog komen te staan.

Door **Thijs Jochems**,
Adviseur en Private
Investor

Het Intergovernmental Panel for Climate Change (IPCC) schrijft in zijn rapporten dat rond het jaar 2100 de noordelijke en zuidelijke breedtegraden natter en de middelste breedtegraden droger zullen zijn. Op basis van NASA-data, die met behulp van de GRACE-rapportage (Gravity Recovery and Climate Experiment) over de periode 2002-2017 zijn verzameld, kunnen we voor het eerst naast waterbewegingen aan de oppervlakte ook de ontwikkelingen van de grote onderwaterreserves monitoren. PEW Water Research concludeert op basis van die NASA-data dat de verschuiving, die het IPCC voor het einde van deze eeuw voorziet, nu al volop bezig is. Daar komt nog bij dat alle grote onderwaterreserves in de wereld versneld aan het afnemen zijn.

Water is een proxy voor voedsel. Watervoorzie-

ning is nu (nog) lokaal. Belangrijke regio's voor voedselproductie zijn met name gesitueerd rond de middelste breedtegraden, die droger aan het worden zijn en afnemende grondwaterreserves hebben. Als er te weinig water in deze voor de voedselproductie belangrijke regio's beschikbaar is, moet je water via waterpijpleidingen aan laten voeren of de voedselproductie verplaatsen. Beide oplossingen brengen geopolitieke problemen met zich mee.

Maar niet alleen voor voedselvoorziening is de aanwezigheid van zuiver en gezond water cruciaal. Zo heeft COVID-19 duidelijk gemaakt dat de afwezigheid van voldoende 'veilig water' voor sanitaire voorzieningen een beperking vormt bij het indammen van epidemieën, om over ongewenste migratiestromen bij structurele water- en voedseltekorten nog maar niet te spreken. Waterstress zal niet alleen verder toenemen door bevolkingsgroei, maar vooral ook door de toenemende waterintensiteit van de wereldeconomie als gevolg van de stijgende welvaart.

In een jaarlijks gepubliceerd World Water Development Report van de VN wordt met name gewezen op Natural Based Solutions. Volgens onder andere Alberto Boretti en Lorenzo Rosa wordt hierin veel te weinig aandacht gegeven aan de regulering van water en de (water)economie. Zo ontbreekt vrijwel elke vorm van regelgeving met betrekking tot grondwater. Het eigendom van een land tot een bepaalde diepte is in vrijwel elk land geregeld. Hoe om te gaan met invloeden op de kwaliteit en kwantiteit van grondwaterreserves moet nog in veel landen worden geregeld.

In de mijnbouw kennen we regelingen met betrekking tot mining rights. Ook voor grondwater zijn dergelijke regelingen absoluut noodzakelijk. Het zou al een goede start zijn als institutionele beleggers in hun ESG-politici's grondwater als expliciete aandachtspunt opnemen. Grondwater is een onderdeel van het watervraagstuk dat urgent meer aandacht behoeft. ■